

SVĖDASŲ BENDRUOMENĖ

Advokacijos strategija

Apie Svėdasų bendruomenę

Svėdasai – tai miestelis šiaurės rytų Lietuvoje, Anykščių rajone, netoli Rubikių ežero ir krašto kelio Utena–Rokiškis. Tai ne tik istoriškai reikšminga vietovė, bet ir gyvas bendruomeninis vienetas, sugebėjęs išlaikyti kultūrinį identitetą ir pilietinį aktyvumą nepaisant regioninės migracijos ir gyventojų skaičiaus mažėjimo. Svėdasų seniūnijos teritorijoje veikia daugybė kaimų, tačiau pats miestelis išsiskiria kaip centras, kuriame telkiasi viešosios paslaugos, švietimas, kultūra ir bendruomeninė veikla.

Vietovė išsiskiria ežerų ir miškingų kraštovaizdžių gausa. Per miestelį teka Alaušės upelis, netoliese tyvuliuoja Alaušo, Svėdasų, Rubikių ežerai. Tai kraštas, kuriame dar išlikęs santykis tarp gamtos ir gyvenimo tempo – daug kas čia remiasi sezonine daržininkyste, tradiciniu gyvenimo būdu ir glaudžiu kaimynišku bendravimu. Geografinė padėtis – tarp Anykščių, Utenos, Kupiškio ir Rokiškio – leidžia vietos gyventojams naudotis artimų miestų paslaugomis, o kartu – būti tam tikru traukos tašku keliautojams ir kraštiečiams.

Svėdasai žinomi nuo XVI amžiaus, tačiau kraštas gyvenamas kur kas seniau. Apylinkėse rasta mezolito laikotarpio archeologinių radinių, o netoli miestelio esantys pilkapiai byloja apie ankstyvą nuolatinį apgyvendinimą. Viena svarbiausių kultūrinių Svėdasų ašių – ryšys su Juozu Tumu-Vaižgantu, žymiu lietuvių rašytoju ir visuomenininku, kuris čia gimė ir augo. Miestelyje veikia jo vardu pavadinta gimnazija, yra paminklas ir memorialinė lenta, o netoliese Kunigiškių kaime – krašto muziejus su autentiška aplinka.

Ši istorinė dimensija atsispindi ne tik mokykloje, bet ir pačioje bendruomenėje, kuri puoselėja kraštotyros veiklą, organizuoja Vaižgantui skirtas šventes, literatūrinius skaitymus, kultūrinius vakarus. Be to, Svėdasuose išlikę vertingi architektūros objektai – barokinė Šv. arkangelo Mykolo bažnyčia, XIX a. statyta neogotikinė varpinė, Marikonų giminės koplyčia-mauzoliejus, senieji žydų kapai, stogastulpiai ir koplytėlės, liudijančios apie daugiakultūrę vietovės praeitį.

2008 metais Svėdasuose oficialiai įsteigta asociacija „Svėdasų bendruomenė“. Ji veikia kaip nepriklausoma, pelno nesiekianti organizacija, siekianti telkti vietos gyventojus bendriems darbams, socialinėms, kultūrinėms, švietimo bei aplinkosaugos iniciatyvoms. Nuo pat įkūrimo pradžios bendruomenė pasižymėjo aktyvumu ir gebėjimu pritraukti projektinį finansavimą tiek iš nacionalinių, tiek iš Europos Sąjungos fondų.

Organizacijai vadovauja valdyba, kurią sudaro įvairaus amžiaus ir profesijų žmonės – nuo pedagogų iki ūkininkų. Bendruomenės namai įsikūrę miestelio centre, o jų patalpos naudojamos tiek susirinkimams, tiek renginiams, edukacijoms ir jaunimo veikloms. Itin glaudūs ryšiai palaikomi su Svėdasų gimnazija, kultūros centru, vietine biblioteka, Anykščių rajono savivaldybe, policija ir kitais vietos partneriais.

Per pastaruosius dešimt metų bendruomenė įgyvendino dešimtis projektų įvairiose srityse – nuo infrastruktūros tvarkymo iki socialinės integracijos. Viena svarbiausių veiklos sričių – kultūrinis gyvenimas. Kasmet organizuojamos tradicinės šventės, tokios kaip Svėdasų gimtadienis (rugpjūčio 15 d.), advento vakarai, Žolinės, kalėdiniai susibūrimai. Šventėse dalyvauja ne tik vietiniai, bet ir kraštiečiai iš visos Lietuvos bei užsienio.

Kita svarbi sritis – sveikatinimas ir aktyvus laisvalaikis. Projektai „Gyvenkime sveikai ir laimingai“ bei „Sportiniais renginiais kuriame tradicijas“ įtraukė mokyklą, šeimas, senjorus į bendras fizinio aktyvumo veiklas, paskaitas apie sveiką gyvenseną, mitybą ir emocinę sveikatą. Organizuojamos išvykos, žygiai, pėsčiųjų maršrutai aplink Alaušo ežerą, dviračių žygiai.

Svarbi veikla – saugios kaimynystės programų įgyvendinimas. Bendradarbiaujant su Anykščių rajono policijos komisariatu, vyko mokymai apie nusikalstamumo prevenciją, eismo saugą, gaisrinės saugos taisykles. Tokios iniciatyvos didina bendrą vietos gyventojų saugumą ir pasitikėjimą institucijomis.

Bendruomenė taip pat aktyviai prisideda prie viešųjų erdvių tvarkymo. Įrengtos vaikų žaidimų aikštelės, poilsio zonos, suoliukai miestelio centre, tvarkomas senasis kapinių takas. Iniciatyva „Svėdasų žiedas“ kviečia gyventojus prisidėti prie gėlynų ir aplinkos gražinimo.

Kaip ir daugelyje Lietuvos regionų, Svėdasų bendruomenė susiduria su jaunimo emigracija, gyventojų senėjimu ir paslaugų prieinamumo mažėjimu. Viešasis transportas prastai išvystytas, vietoje trūksta darbo vietų, o medicinos paslaugos ribotos. Tačiau bendruomenė siekia spręsti šias problemas pasitelkdama inovatyvius sprendimus – pavyzdžiui, skaitmenines paslaugas, nuotoline konsultacijas, socialinius projektus.

Tarp artimiausių strateginių tikslų – Svėdasų kultūrinio turizmo vystymas. Planuojama sukurti literatūrinį maršrutą „Vaižganto keliais“, plėtoti muziejinę veiklą, rengti stovyklas moksleiviams ir turistams. Taip pat numatoma plėtoti socialinį verslą – siūlomi modeliai, susiję su edukacinėmis paslaugomis, gaminių iš vietinių žaliavų gamyba ir pardavimu.

Kita svarbi kryptis – kartų bendradarbiavimas. Siekiama įtraukti jaunimą į savanorystę, skatinti jų įsitraukimą per kūrybines dirbtuves, sporto veiklas, medijų projektus.

Svėdasų bendruomenė – tai gyvas pavyzdys, kaip nedidelis miestelis gali tapti vietos tapatybės, kultūros ir pilietiškumo centru. Per kelis dešimtmečius ji išaugino tvirtą socialinį tinklą, kuriame kiekvienas žmogus gali atrasti sau vietą. Tradicijų puoselėjimas čia dera su inovatyviu požiūriu į kaimo plėtrą, o istorinė atmintis – su šiuolaikiniu pilietiniu aktyvumu.

Nors iššūkių netrūksta, bendruomenės ryžtas, kūrybiškumas ir stipri partnerystė su švietimo, kultūros, savivaldos institucijomis leidžia tikėtis ilgalaikės pažangos. Svėdasai siekia būti ne tik patrauklia vieta gyventi, bet ir savotišku regioniniu švyturiu, liudijančiu, kad gyvenimas mažame miestelyje gali būti visavertis, prasmingas ir įkvepiantis.

Kaip bendruomenėje suprantamas interesų atstovavimas (advokacija)?

Advokacija bendruomenėje – tai procesas, kuriuo atstovaujami bendruomenės interesai ir siekiama pokyčių. Ji orientuota į sprendimų priėmėjų įtraukimą ir problemų sprendimą. Advokacija padeda išryškinti bendruomenei svarbius klausimus ir užtikrinti, kad jie būtų girdimi.

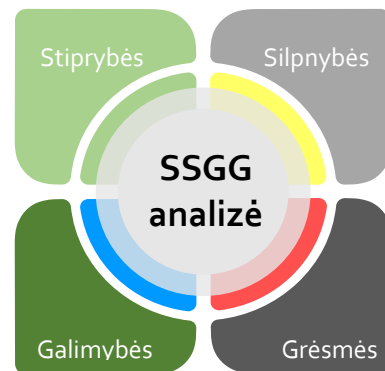
Pagrindinės veiklos apima švietimą, informacijos sklaidą ir dialogo kūrimą su valdžia ar partneriais. Taip pat skatinamas bendruomenės narių dalyvavimas sprendžiant problemas.

Advokacijos tikslas – ilgalaikiai pokyčiai, kurie pagerina bendruomenės gyvenimą.

Advokacija stiprina bendruomenės balsą ir užtikrina jos interesų atstovavimą.

SSGG analizė

Identifikuotos stiprybės nurodo Svėdasų bendruomenės privalumus, kuriuos galima atskleisti pasinaudojant tam tikromis galimybėmis. Silpnybės, tuo tarpu, išryškina bendruomenės silpnąsias savybes, dėl kurių, kartu su išorinėmis aplinkybėmis, gali kilti grėsmės.

STIPRYBĖS	GALIMYBĖS
• Protingos, aktyvios ir motyvuotos „Makaraunos“ pirmininkės, kurios buria ir įkvepia bendruomenę. • Veikli ir nuolat įsitraukianti senjorų grupė, aktyviai dalyvaujanti bendruomenės gyvenime. • Finansiškai tvari bendruomenės veikla, leidžianti užtikrinti savarankiškumą. • Pakankamas būtiniausių paslaugų prieinamumas vietos gyventojams. • Veikiančios bendruomenės patalpos, perduotos pagal panaudos sutartį. • Šildomos rūšio patalpos, sudarančios sąlygas galimoms veikloms. • Geras bendruomenės vardas ir reputacija vietos gyventojų akyse. • Du savivaldybės tarybos nariai iš Svėdasų, atstovaujantys vietos interesams. • Turimos kompetencijos ir praktinė patirtis rengiant projektus. • Daug įvairių erdvių miestelyje, tinkamų veikloms vykdyti ištisus metus, nepriklausomai nuo sezono.	➤ Strateginė geografinė padėtis – miestelis yra dviejų krašto kelių sankirtoje, sudaranti prielaidas plėtoti verslą, turizmą ir logistiką. ➤ Patogus pasiekiamumas – vos 2 valandos kelio iki Vilniaus, Kauno ir Rygos, suteikiantis galimybes bendradarbiavimui ir paslaugų prieinamumui. ➤ Geras susisiekimas su keturiais rajonų centrais, užtikrinantis mobilumą ir regioninę integraciją. ➤ Nemokamas susisiekimas su Anykščių rajono centru, mažinantis atskirtį ir didinantis paslaugų prieinamumą. ➤ Gausūs gamtos ištekliai – trys ežerai, dvi upės ir Šimonių giria, sudarantys sąlygas rekreacijos, sveikatingumo ir turizmo vystymui. ➤ Turtingas kultūrinis paveldas – Radvilų žemės ir J. Tumo-Vaižganto gimtinė ir dvasinis palikimas, galintis tapti kultūrinio turizmo ir vietos tapatybės stiprinimo ašimi.

• Didelė organizacinė patirtis, įgyta per ilgalaikę bendruomeninę veiklą.	
SILPNYBĖS	GRĖSMĖS
• Neįveiklintas 100 kv. m. bendruomenės rūšio plotas, kuris galėtų būti naudojamas veikloms. • Nėra įtakingo politinio atstovo, kuris galėtų padėti spręsti saugumo ir infrastruktūros klausimus, pvz., dėl šaligatvių. • Nesukurtas strateginis planas, kaip daryti įtaką sprendimų priėmėjams dėl miestelio reikalų. • Trūksta žmogiškųjų resursų, kurie gali rengti projektus ir juos administruoti. • Nėra veikiančio mechanizmo jaunimo įtraukimui į bendruomenės veiklas. • Tarpinstitucinis bendradarbiavimas dažniausiai formalus, be ilgalaikės partnerystės. • Silpnas bendradarbiavimas su vietos bažnyčia, nepanaudojant potencialo bendrai veiklai. • Gyventojų iniciatyvumo ir įsitraukimo stoka, ypač mažiau svarbiuose klausimuose. • Paežerių teritorijos nepritaikytos poilsiui ir rekreacijai, trūksta patogios prieigos bei infrastruktūros.	❖ Mažas gimstamumas ir augantis senjorų skaičius, keliantis ilgalaikę grėsmę miestelio gyvybingumui ir paslaugų tvarumui. ❖ Gyventojų skaičiaus mažėjimas, lemiantis vietos iniciatyvų tęstinumo ir bendruomenės narių kaitos stoką. ❖ Jaunimo emigracija ir nutolimas nuo vietos gyvenimo, mažinantis potencialių lyderių ir savanorių skaičių. ❖ Saugumo jausmo silpnėjimas, susijęs su globaliomis geopolitinėmis įtampomis ir netikrumu dėl ateities. ❖ Riboti savivaldybės finansiniai ištekliai, galintys sumažinti paramą bendruomenės projektams ir infrastruktūrai. ❖ Kylančios energijos ir paslaugų kainos, apsunkinančios bendruomenės erdvių išlaikymą ir veiklų organizavimą. ❖ Skaitmeninės atskirties grėsmė, ypač tarp vyresnio amžiaus gyventojų, ribojanti dalyvavimą informacinėje erdvėje. ❖ Galimi švietimo įstaigų reorganizavimo planai, keliantys riziką vietos mokyklos ar darželio išlikimui. ❖ Mažėjantis bendruomeniškumo jausmas, jeigu nesustiprinamos įtraukimo, pasitikėjimo ir bendradarbiavimo priemonės. ❖ Vietos infrastruktūros nusidėvėjimas, jei nebus užtikrintas jos atnaujinimas ir priežiūra

Misija, vizija ir vertybės

Strategijos rengimo metu suformuluota bendruomenės Vizija ir misija

VIZIJA

Svėdasai – vieta, kur atsiskleidžia unikalūs gebėjimai, girdisi kariliono skambesys kūrybai, darbui ir rekreacijai

MISIJA

Suburti investuotojus mūsų linksmam ir patogiam gyvenimui

*Kartu su vizijos ir misijos formuluotėmis, identifikuotos ir pagrindinės **vertybės**, kuriomis savo veikloje vadovaujasi bendruomenė.*

VERTYBĖS

- **Meilė savo kraštui** – bendruomenės nariai jaučia gilų emocinį ryšį su savo gimtine ir aktyviai siekia ją puoselėti.
- **Didžiavimasis savo miesteliu** – vietos žmonės vertina Svėdasų unikalumą, istoriją ir pasiekimus, kurdami pozityvų bendruomenės įvaizdį.
- **Tolerantiškumas** – bendruomenė skatina atvirą, pagarbią ir įvairias nuomones priimančią aplinką.
- **Pagarba** – tarpusavio santykiai grindžiami pagarba kitam žmogui, gamta ir tradicijoms.
- **Smalsumas** – bendruomenės veikla remiasi noru mokytis, pažinti nauja ir atvirai tyrinėti galimybes.
- **Vietos identitetas** – bendruomenė saugo ir puoselėja vietos tradicijas.

VERTYBĖS

- Meilė savo kraštui
- Didžiavimasis savo miesteliu
- Tolerantiškumas
- Pagarba
- Smalsumas
- Vietos identitetas

Tikslai, uždaviniai ir veiklos

Eil. Nr.	Pavadinimas	Siekiamas rodiklis	Laikotarpis	Finansavimo šaltinis
1.	Tikslas. Pagrindinės gatvės ir šaligatvių sutvarkymas, saugaus judumo užtikrinimas, ežero pakrantės sutvarkymas, naudojant advokacijos priemones			
1.1.	Uždavinys. Aktualizuoti nusidėvėjusios, nesaugios infrastruktūros sutvarkymą			
1.1.1.	Veikla. Organizuoti susitikimus su Anykščių rajono savivaldybės vadovais ir tarybos nariais dėl gatvių ir šaligatvių būklės Aprašymas: Ši veikla yra pagrindinis vietos advokacijos žingsnis, kuriuo siekiama užmegzti ir palaikyti nuolatinį dialogą tarp bendruomenės ir sprendimų priėmėjų institucijose. Siekiant infrastruktūros tvarkymo pažangos, bus inicijuojami susitikimai su Anykščių rajono savivaldybės administracijos atstovais, meru, infrastruktūros skyrių vadovais, taip pat rajono tarybos nariais, ypač tais, kurie atstovauja Svėdasų kraštą ar turi įtaką biudžeto formavimui. Prieš susitikimus bus rengiama argumentuota medžiaga, pagrįsta gyventojų išsakytomis problemomis, vizualiniais įrodymais ir siūlymais dėl konkrečių tvarkytinų objektų. Susitikimų metu bus siekiama ne tik išsakyti poreikius, bet ir inicijuoti sprendimų įtraukimą į savivaldybės investicinius planus, pateikti pasiūlymus dėl konkrečių metų biudžeto eilutėse numatomų lėšų. Planuojama inicijuoti viešus pokalbius su vietos valdžia, o taip pat dalyvauti savivaldybės komitetų	– Įvykę susitikimai su sprendimų priėmėjais (vnt.): ≥ 4 – Savivaldybėje užregistruotų oficialių siūlymų/iniciatyvų (vnt.): ≥ 2 – Gautų oficialių atsakymų arba pažadų dėl priemonių (vnt.): ≥ 2 .	2025	Kitų fondų lėšos.

	posėdžiuose, kur svarstomi infrastruktūros klausimai. Tikimasi, kad šių susitikimų dėka infrastruktūros klausimas taps prioritetiniu tiek savivaldybės, tiek regioninės reikšmės sprendimų darbotvarkėje.			
1.1.2.	Veikla. Surengti foto parodą „Svėdasai vakar ir šiandien“ su akcentu į nesaugią infrastruktūrą Aprašymas: Ši veikla skirta vizualiai ir emociškai išryškinti infrastruktūros būklės problematiką bei suburti bendruomenę bendram atspindžiui apie tai, kokia viešoji aplinka supa gyventojus šiandien ir kokia ji buvo praeityje. Bus organizuojama paroda „Svėdasai vakar ir šiandien“, kurioje sugretinamos istorinės nuotraukos su dabartiniais vaizdais – ypač akcentuojant šaligatvius, perėjas, susidėvėjusias gatvių dalis, aplinką šalia mokyklos, parduotuvės, bažnyčios ar ežero. Nuotraukos bus papildytos trumpais komentarais ir gyventojų atsiliepimais, parodoje kviečiama dalyvauti mokiniai, senjorai, vietos menininkai. Siekiant maksimalaus matomumo, paroda bus eksponuojama keliose vietose – bendruomenės centre, seniūnijos fojė, bibliotekoje ar net vitrininėse parduotuvių erdvėse. Taip pat paroda bus skaitmenizuota ir paskelbta internete, siekiant pasiekti gyventojus, gyvenančius svetur. Tokia iniciatyva ne tik skatina bendrą refleksiją, bet ir daro emocinį poveikį sprendimų priėmėjams, nes	– Parodų vietų skaičius (vnt.): ≥ 3 – Dalyvių ir lankytojų skaičius (asm.): ≥ 150 – Parodoje eksponuotų nuotraukų skaičius (vnt.): ≥ 30 – Internetinės peržiūros / pasiekiamumas (vnt.): ≥ 3000	2025 - 2026	Bendruomenės lėšos

	atskleidžia, kaip infrastruktūros būklė įtakoja kasdienį gyvenimą.			
1.1.3.	Veikla. Inicijuoti gyventojų apklausą dėl probleminių vietų žemėlapyje, parengti viešą ataskaitą Aprašymas. Norint užtikrinti, kad sprendimų priėmėjams pateikiama informacija būtų pagrįsta objektyviais duomenimis, bus vykdoma sisteminga gyventojų apklausa apie jų kasdienės patirtis, susijusias su judumu Svėdasų miestelyje. Apklausos metu gyventojų bus prašoma įvardinti, kur jie jaučiasi nesaugiai, kur sunku pereiti gatvę, kur dažnai kaupiasi vanduo ar slysta danga. Informacija bus renkama tiek popieriniu būdu (patalpinant dėžes bibliotekose, mokykloje, parduotuvėse), tiek skaitmeniniu formatu per „Google Forms“ ar analogiškas priemones. Surinkti duomenys bus sisteminami, remiantis jais bus parengtas vizualinis interaktyvus „probleminių taškų žemėlapis“, kuris padės aiškiai matyti aktualiausias problemas. Žemėlapis ir duomenų analizė taps pagrindu viešai ataskaitai, kuri bus išplatinta bendruomenės nariams, savivaldybei ir kitoms institucijoms. Ši veikla taip pat skatins gyventojų įsitraukimą ir dalyvavimą sprendimų priėmime.	– Apklausų dalyvių skaičius (asm.): ≥ 200 – Parengtas žemėlapis (vnt.): 1 – Viešai paskelbta ataskaita (vnt.): 1 – Ataskaitos skaitymų / peržiūrų skaičius (vnt.): ≥ 300	2026 - 2027	Bendruomeninės priemonės
1.1.4.	Veikla. Surengti simbolinę gėlių akciją ant nesaugių šaligatvių ruožų – „Neužmirštuolės judumui“	– Akcijoje dalyvavusių gyventojų skaičius (asm.): ≥ 50 – Įrengtų simbolių ženklų / gėlių vietų	2026 - 2027	Bendruomeninės priemonės

	Aprašymas. Siekiant kūrybiškai ir vizualiai atkreipti dėmesį į labiausiai apleistas vietas Svėdasų miestelyje, bus organizuojama meninė akcija „Neužmirštuolės judumui“. Jos metu gyventojai, ypač jaunimas ir senjorai, sodins mėlynas neužmirštuoles arba kurs jų piešinius ant šaligatvių plytelių bei šalia pavojingų vietų, taip simboliškai žymėdami tas vietas, kuriose reikalingas neatidėliotinas atnaujinimas. Akcija bus derinama su vietos institucijomis, kviečiami dalyvauti vaikai, pedagogai, bendruomenės lyderiai. Kartu bus organizuojami kūrybiniai užsiėmimai, kuriuose dalyviai galės gaminti plakatus ar trumpus vaizdo pasakojimus, dalintis savo istorijomis apie tai, kaip infrastruktūra veikia jų kasdienybę. Akcija bus nufilmuota ir išplatinta socialiniuose tinkluose, siekiant platesnio dėmesio ir žiniasklaidos susidomėjimo.	skaičius (vnt.): ≥ 5 – Vaizdinės medžiagos pasidalinimų skaičius socialiniuose tinkluose (vnt.): ≥ 20 – Pasiektas viešosios informacijos auditorijos skaičius (vnt.): ≥ 2000		
1.1.5.	Veikla. Parengti infrastruktūros sutvarkymo prioriteto dokumentą ir jį įteikti savivaldybei bei nacionalinėms institucijoms Aprašymas. Po visų atliktų apklausų, parodų, susitikimų ir vizualinių analizės veiklų, bus parengtas prioritетinių infrastruktūros atnaujinimo objektų dokumentas, kuris taps Svėdasų bendruomenės oficialia pozicija ir pasiūlymu savivaldai. Dokumentas apims aiškiai įvardytus objektus (gatvių atkarpas, šaligatvių ruožus, perėjas), nurodys jų geografinę vietą,	– Parengtas ir pristatytas dokumentas (vnt.): 1 – Dokumentą gavusių institucijų skaičius (vnt.): ≥ 5 – Dokumente įvardintų prioritетinių objektų skaičius (vnt.): ≥ 10 – Sulaukta oficialių atsakymų / įsipareigojimų (vnt.): ≥ 2	2026 - 2027	Bendruomeninės priemonės

	pateiks aktualią būklės analizę, pagrindimą (remiantis gyventojų apklausa, fotomedžiaga), bei siūlomus sprendimus ir reikalingas priemones. Dokumentas bus redaguojamas bendruomenės tarybos posėdžiuose, konsultuojantis su infrastruktūros specialistais. Jis bus pateiktas Anykščių rajono savivaldybei, taip pat išsiųstas Lietuvos automobilių kelių direkcijai, Aplinkos ministerijai, Anykščių krašto Seimo nariams ir Vyriausybei. Dokumentas taps ilgalaikės bendruomenės advokacijos pagrindu.			
1.2.	Uždavinys. Šalia regioninės reikšmės kelio įrengti lietaus nuotekų sistemą			
1.2.1.	Veikla. Rinkti vietas gyventojų skundus ir nuotraukas apie potvynius ir nuotekų problemas Aprašymas. Ši veikla pradeda nuoseklių duomenų rinkimo ir problemos dokumentavimo etapą. Gyventojai kviečiami teikti nuotraukas, liudijimus ir konkrečias istorijas apie vietas, kur po lietaus kaupiasi vanduo, susiformuoja balos ar net apsunkinamas judėjimas pėstiesiems. Bus sukurta galimybė informaciją pateikti tiek fiziniu būdu (dėžės bendruomenės centre ir seniūnijoje), tiek skaitmeniniu formatu – el. paštu ar socialiniuose tinkluose. Taip pat vietos bendruomenės savanoriai, ypač jaunimas ir senjorai, bus kviečiami po stiprių kritulių fiksuoti situaciją – filmuoti, fotografuoti ar pildyti stebėsenos lapus. Surinkta medžiaga	– Gautų skundų / pastebėjimų skaičius: ≥ 30 – Unikalių potvynių vietų identifikacijų skaičius: ≥ 10 – Fotonuotraukų ir video įrašų skaičius: ≥ 50 – Į veiklą įsitraukusių gyventojų skaičius: ≥ 25	2026	Fondų lėšos, bendruomenės lėšos

	taps pagrindu argumentuotam problemos pagrindimui institucijoms, padės vizualiai iliustruoti padėtį, o tuo pačiu stiprins gyventojų įsitraukimą ir įgalinimą. Įgyvendinant šią veiklą bus siekiama surinkti kuo įvairesnę ir reprezentatyvią medžiagą – iš skirtingų miestelio vietų, įvairiais metų laikais, pateikiant ir socialinius aspektus (pvz., problemą patiria senjorai ar tėvai su vaikais).			
1.2.2.	Veikla. Kreiptis į Lietuvos automobilių kelių direkciją dėl techninės būklės įvertinimo Aprašymas: Turint sukaupus gyventojų skundus, fotomedžiagą ir stebėjimus, bus rengiamas oficialus kreipimasis į Lietuvos automobilių kelių direkciją, prašant atlikti probleminių ruožų inžinerinį vertinimą. Šiuo dokumentu siekiama inicijuoti techninį patikrinimą dėl kritulių nuotekų surinkimo infrastruktūros trūkumų ar nefunkcionalumo. Kreipimasis bus papildytas išsamia ataskaita, kurioje pateikiamos schemos, nuotraukos, atvejų aprašymai, o taip pat bendruomenės pasirašytas pareiškimas apie būtinybę spręsti šią problemą. Kartu bus prašoma, kad Kelių direkcijos specialistai atvyktų į vietą, susitiktų su bendruomene ir atliktų vizualinį vertinimą. Ši veikla ne tik formaliai inicijuos atsakingų institucijų dėmesį, bet ir sukurs precedentą vietos bendruomenei kaip lygiavertei infrastruktūros politikos dalyvei.	– Parengtas ir išsiųstas oficialus kreipimasis (vnt.): 1 – Gautas oficialus atsakymas iš Kelių direkcijos (vnt.): 1 – Atlikto vizito ar būklės įvertinimo faktas: 1 – Į veiklą įtrauktų bendruomenės atstovų skaičius susitikimuose: ≥ 5	2027	Bendruomenės lėšos

1.2.3.	Veikla. Inicijuoti probleminių vietų pažymėjimą žemėlapyje, parengti GIS sprendimą Aprašymas. Siekdama vizualiai pavaizduoti surinktos informacijos apimtį ir padėti priimti duomenimis grįstus sprendimus, bendruomenė parengs potvynių ir nuotekų problemų žemėlapi. Žemėlapis bus kuriamas naudojant paprastą GIS (geografinės informacijos sistemos) pagrindu veikiančią platformą arba viešą „Google Maps“ žymėjimo įrankį. Pažymėtose vietose bus pateikiama santrauka – aprašymas, nuotraukos, kada ir kokios sąlygos sukėlė problemą. Tokia vizualinė priemonė taps svarbiu instrumentu tiek bendruomenės vidiniam naudojimui, tiek išorinei komunikacijai – tai padės lengviau suprasti, kaip plačiai ir sistemingai pasiskirsčiusi problema. GIS sprendimas bus atviras, viešai prieinamas, o jo nuoroda siunčiama visoms suinteresuotoms institucijoms. Bus organizuotas viešas pristatymas, kurio metu gyventojai galės papildyti žemėlapi naujais įrašais. Ši veikla paskatins skaitmeninį dalyvavimą, ypač tarp jaunesnių gyventojų.	– Žemėlapyje pažymėtų probleminių taškų skaičius: ≥ 15 – Viešai paskelbtų žemėlapi peržiūrų skaičius: ≥ 300 – Bendruomenės narių, prisidėjusių prie žemėlapi sudarymo: ≥ 10 – Sukurtų interaktyvių žemėlapi įrašų: ≥ 20	2027	Bendruomenės lėšos, NVO fondo lėšos
1.2.4.	Veikla. Organizuoti vizitą su rajono savivaldybės ir Aplinkos apsaugos agentūros atstovais Aprašymas. Turėdama išsamų situacijos žemėlapi ir bendruomenės poziciją, Svėdasų bendruomenė kvies Anykščių rajono savivaldybės, Kelių direkcijos,	– Vizite dalyvavusių institucijų skaičius: ≥ 3 – Vizito metu identifikuotų prioritetinių problemų vietų skaičius: ≥ 5 – Parengtas vizito	2027	Bendruomenės lėšos, NVO fondo lėšos

	Aplinkos apsaugos agentūros bei aplinkosauginių NVO atstovus į vietos apžiūrą. Vizito metu dalyviai vaikščios po pažymėtus taškus, stebės susidarančius paviršinio vandens telkinius, aptars galimus sprendimus ir prioritetus. Tai bus ne tik stebėjimo, bet ir sprendimų paieškos veiksmas, kuriame bus siūlomos galimos techninės priemonės – drenažo vamzdynų atkūrimas, infiltraciniai grioviai, kelkraščio sutvirtinimas ar želdynų pertvarkymas. Toks vizitas padės pasiekti konsensusą tarp bendruomenės ir institucijų bei palengvins bendro projekto ar sprendimo priėmimą.	protokolas ar santrauka (vnt.): 1 – Dalyvavusių gyventojų skaičius: ≥ 15		
1.2.5.	Veikla. Parengti siūlymus, įtraukiant aplinkosaugos ekspertus, dėl lietaus kanalizacijos sprendimo Aprašymas. Šios veiklos metu, pasitelkiant išorinius ekspertus – vandentvarkos inžinierius ar aplinkosaugos specialistus – bus parengtas sprendimų rinkinys dėl efektyvaus lietaus nuotekų tvarkymo Svėdasuose. Sprendimai apims alternatyvas (pvz., lietaus sodai, infiltraciniai grioviai, vandens surinkimo šuliniai), įvertinant jų efektyvumą, kainą, poveikį aplinkai ir priežiūros reikalavimus. Ši analizė padės suformuoti pagrįstą investicinį pasiūlymą savivaldybei ar finansuojančiai institucijai. Dokumentas taip pat bus skirtas gyventojų supažindinimui – parengta suprantama infografika, kurioje	– Parengtas siūlymų dokumentas (vnt.): 1 – Dalyvavusių ekspertų / konsultantų skaičius: ≥ 2 – Viešas pristatymas bendruomenei: 1 – Dokumento pateikimo institucijoms skaičius: ≥ 3	2027	Bendruomenės lėšos, NVO fondo lėšos

	paaiškinama, kodėl problema svarbi, kaip sprendžiama ir kokia nauda ilgalaikėje perspektyvoje. Galutinis rezultatas – oficialus rekomendacinis dokumentas, kuriuo remiantis bus inicijuotas techninis projektavimas arba paraiškos rengimas investicijoms.			
1.3.	Uždavinys. Ežerų pakrančių įrengimas rekreacijai ir poilsiui			
1.3.1.	Veikla. Organizuoti dirbtuves su gyventojais „Kokios pakrantės norime?” Aprašymas. Ši veikla yra pradinis žingsnis įtraukiant vietos gyventojus į pakrančių įveiklinimo vizijos kūrimą. Jos tikslas – išgirsti įvairių grupių poreikius, idėjas, lūkesčius ir vizijas, kaip turėtų atrodyti prieinama, saugi, estetiška ir gyvybinga pakrantė. Bus organizuojamos kūrybinės dirbtuvės, kuriose dalyvaus įvairaus amžiaus bendruomenės nariai – senjorai, šeimos su vaikais, jaunimas, mokyklos atstovai. Dirbtuvės vyks gyvai bendruomenės patalpose arba lauko sąlygomis prie ežero, naudojant interaktyvius metodus: idėjų sieną, koliažus, schemų žymėjimą ant žemėlapių, mini diskusijų grupes. Bus siekiama ne tik generuoti idėjas, bet ir aptarti, kokios veiklos (plaukimas, žvejyba, poilsis, sportas) turėtų vyrauti, kokių elementų reikia (pontono, suoliukų, pavėsinių, tualetų), kokie sezoniniai poreikiai atsiranda (pvz., maudynių vieta vasarą, slidinėjimas žiemą). Dirbtuvės padės iš anksto įtraukti	– Organizuotų dirbtuvių skaičius: ≥ 2 – Dalyvavusių gyventojų skaičius: ≥ 30 – Surinktų idėjų ir pasiūlymų skaičius: ≥ 50 – Parengta apibendrinta ataskaita su prioritetais: 1	2028	Bendruomenės lėšos, savivaldybės lėšos

	gyventojus į būsimą sprendimo turinį ir stiprins jų atsakomybę bei pasitikėjimą bendruomenės veikla. Surinkti pasiūlymai bus sisteminami ir perduodami projektuotojams kaip pagrindas planavimo sprendimams.			
1.3.2.	Veikla. Parengti rekreacinės infrastruktūros viziją su architektu/landšafto specialistu Aprašymas. Remiantis gyventojų pasiūlymais, bendruomenė kartu su samdomu architektu arba landšafto planuotoju rengs konkrečią rekreacinės infrastruktūros viziją. Joje bus atsižvelgta į kraštovaizdžio savitumą, gamtines sąlygas, nuolydžius, saugaus priėjimo prie vandens poreikius, taip pat universalaus dizaino principus, kad pakrantė būtų pritaikyta skirtingų poreikių vartotojams. Vizija apims ne tik techninius aspektus (pontonas, takas, suoliukai, šiukšliadėžės), bet ir estetiką – mažosios architektūros dizainą, spalvas, medžiagas, apšvietimą. Projektuotojas siūlys kelias alternatyvas, kurias bendruomenė aptars ir pasirinks. Vizija bus pateikta tiek tekstiniu, tiek vizualiniu formatu – brėžiniais, eskizais ar 3D vizualizacijomis. Ši veikla sudarys pagrindą vėlesnei techninei dokumentacijai bei finansavimo paieškai, taip pat aiškiai pristatys, kaip konkretūs investiciniai sprendimai pakeistų viešąją erdvę ir naudą vietos žmonėms bei svečiams.	– Parengtas infrastruktūros vizijos projektas: 1 – Vizualinių sprendinių / eskizų komplektas (PDF ar spaudai): 1 – Pristatymai gyventojams ir komentarų sesijos: ≥ 2 – Galutinio sprendinio pasirinkimas bendru sutarimu: 1	2027 - 2028	Kitų fondų lėšos, ES klimato kaitos mažinimo priemonių lėšos
1.3.3.	Veikla. Parengti projektą ir ieškoti finansavimo	– Parengtų paraiškų skaičius: ≥ 2	2027 - 2028	Kitų fondų lėšos, ES klimato kaitos

	Aprašymas. Turint patvirtintą rekreacinės zonos viziją, bendruomenė inicijuos projektinės paraiškos rengimą, siekiant gauti lėšų iš įvairių finansavimo šaltinių – Anykščių rajono savivaldybės, Lietuvos kaimo plėtros programos, Aplinkos apsaugos rėmimo programos, Vidaus reikalų ministerijos ar net privačių rėmėjų. Projektas bus rengiamas laikantis atitinkamų priemonių reikalavimų, paruošiant ne tik aprašomąją dalį, bet ir sąmatas, vizualinius priedus, poveikio aplinkai įvertinimą. Paraiškoje bus pagrindžiama, kodėl pakrantės įveiklinimas svarbus vietos žmonėms, kaip jis prisidės prie fizinio aktyvumo, sveikatos, turizmo, vietos identiteto stiprinimo. Finansavimo paieškos metu bendruomenė kreipsis į vietos verslą, pristatys projektą rajono tarybos nariams, siūlys bendradarbiavimo formas. Bus organizuota speciali sklaidos kampanija, skatinanti remti projektą per 1,2% GPM paramą ar natūrinius darbinius įsipareigojimus. Ši veikla padės užtikrinti tvarų ir ekonomiškai pagrįstą įgyvendinimą.	– Institucijų, kurioms pateikta paraiška: ≥ 2 – Gautų finansavimo sprendimų (teigiamų arba sąlyginai teigiamų): ≥ 1 – Pristatymų investuotojams / verslui skaičius: ≥ 2		mažinimo priemonių lėšos
1.3.4.	Veikla. Įrengti poilsio zoną: suoliukas, pontonas, kepsninė, WC, mažosios architektūros elementai Aprašymas. Gavus finansavimą, bus įgyvendinamas praktinis infrastruktūros sukūrimo etapas – pasirenkamas rangovas arba	– Įrengtų mažosios architektūros elementų skaičius (suoliukai, pontonai ir kt.): ≥ 5 – Sukurtų poilsio vietų (pilnai funkcionuojančių zonų): ≥ 1 – Į darbų vykdymą	2027 - 2028	Kitų fondų lėšos, ES klimato kaitos mažinimo priemonių lėšos

	atliekami darbai talkų būdu, jeigu tai leidžia priemonės pobūdis. Įrengiama pilotinė vieša poilsio zona – su patogiu priejimu prie vandens, saugiu laiptelių įrengimu, pontonu arba lieptu, kepsninės vieta su pavėsine, stacionariu ar biotualetu, šiukšlių dėžėmis ir informaciniu stendu. Visi įrenginiai bus įrengiami laikantis saugos ir higienos normų, taip pat užtikrinant estetiką bei pritaikomumą skirtingų poreikių lankytojams. Bendruomenė užtikrins priežiūrą, įrengs savanorių grafiką pakrantės valymui, periodiniam tikrinimui. Oficialiai bus atidaryta vieša poilsio zona, organizuojant atidarymo renginį, kuriame dalyvaus gyventojai, projekto partneriai ir sprendimų priėmėjai. Tikimasi, kad zona taps patraukliu traukos tašku ne tik vietos žmonėms, bet ir Svėdasuose apsistojantiems turistams ar atvykstantiems lankytojams.	įtrauktų savanorių skaičius: ≥ 10 – Lankytojų skaičius pirmąjį mėnesį po įrengimo (apklausa / stebėjimas): ≥ 200		
1.3.5.	Veikla. Įtraukti savanorius ir mokinius pakrančių švarinimo talkoms Aprašymas. Gavus finansavimą, bus įgyvendinamas praktinis infrastruktūros sukūrimo etapas – pasirenkamas rangovas arba atliekami darbai talkų būdu, jeigu tai leidžia priemonės pobūdis. Įrengiama pilotinė vieša poilsio zona – su patogiu priejimu prie vandens, saugiu laiptelių įrengimu, pontonu arba lieptu, kepsninės vieta su pavėsine, stacionariu ar biotualetu,	– Suorganizuotų talkų skaičius per metus: ≥ 3 – Dalyvavusių savanorių skaičius per metus: ≥ 50 – Švarintų ir prižiūrėtų pakrančių ruožų skaičius (m): ≥ 200 – Edukacinių momentų ar veiklų per talkas skaičius: ≥ 3	2027 - 2028	Kitų fondų lėšos, ES klimato kaitos mažinimo priemonių lėšos

	šiukšlių dėžėmis ir informaciniu stendu. Visi įrenginiai bus įrengiami laikantis saugos ir higienos normų, taip pat užtikrinant estetiką bei pritaikomumą skirtingų poreikių lankytojams. Bendruomenė užtikrins priežiūrą, įrengs savanorių grafiką pakrantės valymui, periodiniam tikrinimui. Oficialiai bus atidaryta vieša poilsio zona, organizuojant atidarymo renginį, kuriame dalyvaus gyventojai, projekto partneriai ir sprendimų priėmėjai. Tikimasi, kad zona taps patraukliu traukos tašku ne tik vietos žmonėms, bet ir Svėdasuose apsistojantiems turistams ar atvykstantiems lankytojams.			
2.	Tikslas. Reikalingų paslaugų gyventojams plėtra			
2.1.	Uždavinys. Sveikatinimo ir fizinio aktyvumo veiklų plėtra			
2.1.1.	Veikla. Organizuoti pilotinius užsiėmimus „Paukščių terapija“ bendruomenės nariams ir senjorams Aprašymas. Šios veiklos tikslas – inicijuoti alternatyvias sveikatinimo formas, kurios būtų natūralios, prieinamos visiems ir pritaikytos vietos gamtinei aplinkai bei bendruomenės kultūrai. Paukščių terapija – tai natūralios gamtos stebėjimu ir garsų klausymu pagrįsta emocinio atsipalaidavimo praktika, kurios metu dalyviai stebi paukščius, mokosi juos atpažinti pagal balsus ir judesius, medituoja ar atlieka kvėpavimo pratimus natūralioje aplinkoje. Ši terapija ypač	– Įvykusių užsiėmimų skaičius: ≥ 4 – Dalyvavusių gyventojų skaičius (unikalių): ≥ 40 – Užpildytų refleksijos / įsivertinimo anketų skaičius: ≥ 30 – Paslaugos tęstinumo siekiantys asmenys (pageidaujantys tęsti): ≥ 20	2027	Savivaldybės lėšos, Nacionalinių sveikatinimo programų lėšos

	aktuali vyresnio amžiaus žmonėms, patiriantiems vienišumo, nerimo ar miego sutrikimų problemas. Pilotiniai užsiėmimai vyks pavasarį ir vasarą prie ežerų, girioje ar paupiuose. Juos ves kvalifikuotas ornitologas, psichologas ar sveikatingumo treneris. Bus išdalinta informacinė medžiaga, dalyviams paruoštos kilimėliai ar kėdutės, o po užsiėmimų organizuojami bendri pasibuvimai prie arbatos, skatinant bendravimą. Po bandomųjų sesijų bus renkama dalyvių grįžtamoji informacija apie naudą, savijautos pokyčius ir galimą tęstinumą.			
2.1.2.	Veikla. Įrengti vaikščiojimo taką ar sensorinį pažinimo maršrutą Aprašymas. Atsižvelgiant į bendruomenės vyresnio amžiaus narių poreikius bei augantį domėjimąsi prevencine sveikata, bus įrengtas vaikščiojimo takas arba sensorinis pažinimo maršrutas – tai nedidelio ilgio (apie 1 km) trasa, vedanti per gražią, natūralią aplinką ir papildyta informaciniais stendais, pratimų ženklais, kvapų, lietimų, garsų stotelėmis. Takas taps prieinama erdve, skatinančia reguliariai judėti, stebėti aplinką, ugdyti dėmesingumą (angl. <i>mindfulness</i>), taip pat prisidės prie edukacijos – stendai galės pasakoti apie vietos augalus, paukščius, istoriją. Sensorinis aspektas ypač naudingas vaikams ir senjorams: pėdų masažo zona, skirtingų paviršių danga (smėlis, žvyras, medis), kvapų stotelės su žolelėmis. Takas bus pažymėtas	– Įrengto tako ilgis (m): ≥ 800 – Įrengtų edukacinių ar sensorinių stotelių skaičius: ≥ 5 – Lankytojų skaičius per pirmus 3 mėnesius (stebėta / apklausta): ≥ 200 – Teigiamų atsiliepimų / rekomendacijų skaičius: ≥ 50	2028	Savivaldybės lėšos, ES fondų lėšos

	kryptinėmis rodyklėmis, įrengti suoliukai poilsiui. Ši veikla ne tik gerins fizinę sveikatą, bet ir stiprins vietos identitetą, praturtins Svėdasų rekreacinį pasiūlymą.			
2.1.3.	Veikla. Parengti grafikus fizinio aktyvumo veikloms: mankšta, šiaurietiškas ėjimas, sveikatingumo paskaitos Aprašymas. Šia veikla siekiama sukurti nuolatinį, gyventojų poreikiais pagrįstą sveikatingumo užsiėmimų ciklą, kurį koordinuotų bendruomenė. Bus parengtas savaiminis veiklų tvarkaraštis – tam tikromis savaitės dienomis vyks mankštos senjorams, šiaurietiško ėjimo treniruotės, edukacinės paskaitos apie mitybą, sąnarių sveikatą, kvėpavimo pratimus, emocinę pusiausvyrą. Užsiėmimai vyks tiek vidaus patalpose (rūsyje ar mokyklos salėje), tiek lauke – prie bendruomenės centro ar parinktame maršrute. Užsiėmimus ves vietos specialistai – medicinos darbuotojai, mokytojai, sporto entuziastai ar samdomi lektoriai. Bus naudojami minimalūs įrankiai – kamuoliukai, lazdelės, kilimėliai, o dalyviams paruošti paprasti įrašomi žurnalai, kuriuose jie galės žymėti dalyvavimą ir pažangą. Siekiama sukurti bendruomenės „sveikatos kalendorių“, kuris taptų įprastu gyvenimo ritmu.	– Parengtas tvarkaraštis (sezoninis ar metinis): 1 – Įvykusių užsiėmimų skaičius per sezoną: ≥ 20 – Dalyvių skaičius viename užsiėmime (vidutiniškai): ≥ 10 – Dalyvių, kurie dalyvavo daugiau nei 5 kartus: ≥ 30	2027 - 2028	ES fondų lėšos, privačios paramos lėšos
2.1.4.	Veikla. Sukurti sveikatos savanorių tinklą iš aktyvių gyventojų ir mokytojų	– Į tinklą įsitraukusių savanorių skaičius: ≥ 10	2027 - 2028	ES fondų lėšos, privačios paramos lėšos

	Aprašymas. Šios veiklos tikslas – paskatinti gyventojų aktyvumą per savanorystę ir sukurti vietos sveikatos ambasadorių tinklą. Bus kviečiami aktyvūs gyventojai, pedagogai, bendrosios praktikos slaugytojos ar buvę sveikatos priežiūros darbuotojai prisijungti prie bendruomeninio tinklo, kuris skatins judėjimą, sveiką gyvenseną, padės informuoti apie aktualius klausimus (vakcinaciją, mitybą, stresą), padės organizuoti sveikatos renginius ir išvykas. Savanoriai bus apmokomi bendravimo, pirmosios pagalbos, sveikatinimo sklaidos pagrindų. Taip pat jiems bus suteikti informaciniai rinkiniai – skrajutės, pristatymų šablonai, vizualai. Tinklas palaikys gyventojų motyvaciją, kvies žmones į veiklas, padės pasiekti tuos, kurie patiria socialinę atskirtį ar neturi sveikatos įpročių. Planuojama tinklą integruoti į mokyklos ir seniūnijos veiklas, o jo nariai turės atskirą padėkos renginį kiekvienų metų pabaigoje.	– Įvykusių savanorių veiklų (edukacijų, konsultacijų): ≥ 8 per metus – Informacinės medžiagos komplektų sukūrimas: 1 – Savanorių pasiekti gyventojai / šeimos (per metus): ≥ 100		
2.2.	Uždavinys. Pavėžėjimo paslaugų sukūrimas ir teikimas, įsigyjant elektromobilį			
2.2.1.	Veikla. Parengti analizę dėl dažniausių kelionių krypčių Aprašymas. Norint tikslingai planuoti pavėžėjimo paslaugų maršrutus ir grafiką, pirmiausia bus atliekama gyventojų mobilumo poreikių analizė. Bus organizuojama apklausa, kurioje bendruomenės nariai bus kviečiami nurodyti, kokiais maršrutais dažniausiai keliauja, koku tikslu	– Apklausos dalyvių skaičius: ≥ 100 – Identifikuotų prioritetinių kelionių krypčių skaičius: ≥ 5 – Parengta analizės ataskaita su vizualizacijomis: 1 – Ataskaitos pristatymai	2028 - 2030	ES lėšos

	(gydymas, apsipirkimas, dokumentų tvarkymas), koku laiku dažniausiai reikalingas transportas ir kokiomis dienomis. Apklausos metu ypatingas dėmesys bus skiriamas senjorams, vienišiams asmenims, negalią turintiems gyventojams ir šeimoms su mažais vaikais. Be to, bus analizuojami viešojo transporto trūkumai – atstumai iki stotelių, nepatogūs grafikai ar neapimami kaimai. Duomenys bus suvesti į vizualią ataskaitą su schemomis, parodant poreikio intensyvumą pagal kryptis ir savaitės dienas. Ši analizė taps pagrindu tolimesniems sprendimams – maršrutų sudarymui, grafiko formavimui, viešinimo medžiagai.	bendruomenėje / institucijoms: ≥ 2		
2.2.2.	Veikla. Inicijuoti bendradarbiavimą su Anykščių VVG dėl finansavimo galimybių Aprašymas. Turint pagrįstą poreikį, bendruomenė žengs kitą žingsnį – aktyvins bendradarbiavimą su Anykščių rajono vietos veiklos grupe (VVG) ir kitomis institucijomis, galinčiomis padėti finansuoti transporto priemonės įsigijimą. Bus teikiami rašytiniai kreipimaisi, organizuojami susitikimai, siekiant aptarti konkrečias galimybes gauti paramą pagal LEADER priemones ar kitus fondus. Bus nagrinėjami kvietimų reikalavimai, galimas biudžetas, partnerystės sąlygos, ilgalaikis paslaugos tvarumas. Bendruomenės atstovai dalyvaus informaciniuose seminaruose, kursuose, kur bus ruošiami paraiškų	– Susitikimų su VVG ir kitais partneriais skaičius: ≥ 3 – Parengtų ir išsiųstų oficialių kreipimųsi / užklausų: ≥ 2	2029	ES fondų lėšos, bendruomenės resursai

	rengėjai. Jei tikslinga – bus inicijuojamas bendras projektas su kitomis bendruomenėmis ar seniūnijomis, kur galima sukurti bendro naudojimo transporto sistemą. Bendradarbiavimas su VVG taip pat padės įvertinti, kaip pavėžėjimo paslauga dera su strateginiais vietos tikslais (socialinės atskirties mažinimas, žiedinės ekonomikos stiprinimas ir kt.).			
2.2.3.	Veikla. Įsigyti elektromobilį su atitinkama stotele prie bendruomenės namų Aprašymas. Remiantis parengtu projektu ir gavus finansavimą, bus vykdomas elektromobilio įsigijimo procesas. Iš pradžių bus apibrėžti reikalavimai transporto priemonei: keleivių skaičius, energijos sąnaudos, pritaikomumas neįgaliesiems, garantinis laikotarpis, eksploatacijos kaštai. Paskelbus pirkimą, pasirenkamas ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas. Kartu įrengiama įkrovimo stotelė prie bendruomenės centro – tam, kad elektromobilio priežiūra būtų patogi ir ekonomiška. Įkrovimo vieta bus pažymėta, apšviesta, su informaciniu stendu apie paslaugos naudojimo tvarką. Gavus automobilį, bendruomenė suorganizuos pirmąją kelionę ir oficialų pristatymą gyventojams. Bus parengta trumpa foto ir vaizdo medžiaga viešinimui. Įsigyta transporto priemonė taps nuosavybe bendruomenei, o jos	– Įsigytas elektromobilis: 1 – Įrengta elektromobilio įkrovimo stotelė: 1 – Dokumentuotas perdavimo aktas / registracija: 1 – Elektromobilio pristatymo renginyje dalyvavusių žmonių skaičius: ≥ 30	2029	Savivaldybės lėšos, ES fondų lėšos

	valdymą vykdys specialiai paskirta atsakinga darbo grupė.			
2.2.4.	Veikla. Sukurti pavėžėjimo paslaugos grafiką ir rezervacijos sistemą Aprašymas. Norint, kad pavėžėjimo paslauga būtų efektyvi ir tvarkinga, bus sukurtas aiškus paslaugos teikimo modelis. Atsižvelgiant į gyventojų poreikių analizę, bus sudarytas savaitraštis – kokiomis dienomis ir valandomis transportas važiuos į kokias vietas, kaip galima registruotis ir kiek vietų galima rezervuoti. Grafikas bus pakabintas bendruomenės centre, seniūnijoje, bibliotekose, patalpintas internete, paskelbtas per vietinius kanalus (pvz., „Facebook“ grupė, spauda). Siekiant tvarkingo veikimo, bus sukurta paprasta rezervacijos sistema – registracija telefonu arba elektroniniu paštu, taip pat galimybė registruotis iš anksto. Prieš kiekvieną važiavimą vairuotojas ar koordinuojantis savanoris gaus sąrašą. Sistema leis išvengti nenumatytų situacijų, padės užtikrinti, kad paslauga būtų prieinama tiems, kam jos labiausiai reikia, ir išvengti eilių ar chaoso.	– Parengtas ir viešai paskelbtas tvarkaraštis: 1 – Sukurta rezervacijos sistema (telefoninė / elektroninė): 1 – Pirmąjį mėnesį įvykusių pavėžėjimo registracijų skaičius: ≥ 50 – Gyventojų, kurie pasinaudojo paslauga, skaičius per 3 mėn.: ≥ 100	2029	Savivaldybės lėšos, ES fondų lėšos
2.2.5.	Veikla. Apmokyti savanorius vairuotojus (turinčius B kategoriją) Aprašymas. Kad paslauga būtų tvari ir ekonomiška, planuojama ją vykdyti pasitelkiant bendruomenės	– Į veiklą įtrauktų savanorių vairuotojų skaičius: ≥ 5 – Įvykusių apmokymų / instruktažų skaičius: ≥ 2 – Savanorių atliktų	2029	Savivaldybės lėšos, ES fondų lėšos

	savanorius. Bus paskelbta atranka kviečiant vairuotojus savanoriauti – žmones, turinčius B kategorijos pažymėjimą ir pasirengusius skirti kelias valandas per savaitę. Jie bus supažindinti su paslaugos teikimo etika, saugos taisyklėmis, automobilio naudojimo ypatybėmis, kontakto su vyresnio amžiaus keleiviais specifika. Savanoriams bus organizuojami praktiniai užsiėmimai, duodamos atmintinės ir kontaktiniai sąrašai nenumatytiems atvejams. Kiekvienam savanoriui bus numatytas grafikas pagal jų galimybes. Už aktyvų dalyvavimą bus teikiamos simbolinės padėkos – diplomai, įtraukimas į viešus renginius, atminimo dovanos metų pabaigoje. Taip skatinamas bendruomeniškumas, socialinė atsakomybė ir paslaugos tęstinumas.	važiavimų skaičius per 3 mėn.: ≥ 50 – Savanorių pasitenkinimo apklausos rezultatas ($\geq 8/10$): $\geq 80\%$ dalyvių		
2.3.	Uždavinys. Plėtoti trumpalaikės kambarių / rezidencijų nuomos paslaugas			
2.3.1.	Veikla. Surengti informacines konsultacijas apie galimybes įveikinti turimą nekilnojamąjį turtą Aprašymas. Pirmasis žingsnis siekiant išplėtoti vietos trumpalaikės nuomos paslaugas – paskatinti gyventojus atpažinti turimus išteklius: nenaudojamus kambarius, vasarnamius, sodo namelius ar net ūkinės paskirties pastatus, kuriuos galima pritaikyti svečiams apgyvendinti. Šiuo tikslu bus organizuojamos informacinės konsultacijos su gyventojais. Konsultacijose pristatomi sėkmingi	– Organizuotų konsultacijų / susitikimų skaičius: ≥ 3 – Dalyvavusių gyventojų skaičius: ≥ 30	2028 - 2030	ES lėšos, bendruomenės resursai

	vietos ir regiono pavyzdžiai, pateikiama bazinė informacija apie trumpalaikės nuomos paslaugų teikimą: apgyvendinimo reikalavimus, higienos normas, teisinius aspektus (pvz., deklaravimas, mokesčiai), bendradarbiavimą su turizmo informacijos centrais ar skelbimų platformomis („Booking“, „Airbnb“, regioninės svetainės, bendruomeninės iniciatyvos). Taip pat akcentuojama galimybė teikti paslaugą per bendruomenės sistemą. Siekiant didesnio pasitikėjimo, kviečiami žmonės, kurie jau turi panašios patirties. Konsultacijos vyksta mažose grupėse, pritaikant jas skirtingoms tikslinėms grupėms – senjorams, šeimoms ar jaunimui, turinčiam laisvas patalpas. Bus sukurti trumpi informaciniai lankstinukai ir paruoštas žingsnių planas „Kaip pradėti?“.			
2.3.2.	Veikla. Parengti reklaminę medžiagą „Svečiuose Svėdasuose“ su žemėlapiu ir kontaktine informacija Aprašymas. Vietos apgyvendinimo paslaugos bus remiamos bendruomeniniu būdu – sukuriant reklaminę kampaniją, kurioje išryškinamas Svėdasų svetingumas, gamtinė aplinka ir ramus poilsis. Bus parengta brošiūra ar lankstinukas „Svečiuose Svėdasuose“, kuriame pateikiami gyventojų siūlomi nuomos objektai su trumpais aprašymais,	– Parengta skaitmeninė brošiūros versija: 1 – Viešose vietose platinimo taškų skaičius: ≥ 5 – Apgyvendinimo objektų, įtrauktų į leidinį, skaičius: ≥ 5	2029	ES fondų lėšos, bendruomenės resursai

	nuotraukomis, kontaktais, nurodant patogumus, sezoniškumą, netoliese esančias lankytinas vietas. Leidinys papildomas bendru žemėlapiu – kaip pasiekti, ką veikti, ką paragauti, kur pailsėti. Skaitmeninė leidinio versija bus paskelbta bendruomenės svetainėje ar „Facebook“ paskyroje. Fizinis leidinys bus platinamas Anykščių turizmo informacijos centre, bibliotekoje, seniūnijoje, vietos kavinėse. Tikslas – sukurti centralizuotą, bendruomene grindžiamą vietos apgyvendinimo sistemą, kuri taptų patikima ir patrauklia alternatyva pavienėms skelbimų platformoms.			
2.3.3.	Veikla. Įrengti informacinį terminalą Svėdasų centre, skelbiant apie nuomos galimybes Aprašymas. Norint padidinti informacijos prieinamumą apie trumpalaikio apgyvendinimo galimybes vietoje, bus įrengtas informacinis stendas ar terminalas miestelio centre – prie bendruomenės namų arba pagrindinės sankryžos. Šiame terminale bus nuolat atnaujinamas skelbimų rinkinys: kas siūlo apgyvendinimą, kokia kaina, kontaktai, kokie patogumai, kiek vietų. Taip pat galės būti skelbiama kita aktuali informacija svečiams – apie renginius, dviračių takus, žvejybos vietas. Terminalas bus įrengtas kaip saugus, estetiškas, apsaugotas nuo oro sąlygų stendas su nuimamu / keičiamu informaciniu turiniu. Esant galimybėms,	– Įrengtas informacinis stendas / terminalas: 1 – Terminale paskelbtų skelbimų skaičius pirmąjį sezoną: ≥ 10 – Gyventojų, kurie naudojami terminalu paslaugų sklaidai: ≥ 5	2029	Savivaldybės lėšos, ES fondų lėšos

	terminalas bus dalinai skaitmenizuotas – t. y., su QR kodu, kuris veda į skaitmeninį puslapį. Ši veikla padidins bendruomenės kaip turizmo paslaugų tiekėjo žinomumą ir stiprins viešąjį įvaizdį.			
2.3.4.	Veikla. Sukurti bendruomeninę interneto platformą (arba naudoti esamą) informacijai apie laisvas rezidencijas Aprašymas. Siekiant užtikrinti patogią sklaidą plačiajai auditorijai, bus sukurta (arba adaptuota esama) skaitmeninė erdvė, kurioje nuolatos būtų pateikiama informacija apie trumpalaikio apgyvendinimo galimybes Svėdasuose. Platforma apims trumpus pasiūlymus su vizualine medžiaga, nuorodomis, kontaktine forma. Ji bus talpinama bendruomenės svetainėje arba atskirame puslapyje, integruojama su socialiniais tinklais. Pagrindinis tikslas – sukurti centralizuotą, lengvai prieinamą rezervacijų informacijos kanalą, kuris nereikalauja papildomų platformos mokesčių. Gyventojams bus suteikta galimybė siųsti informaciją apie savo pasiūlymus, kuriuos platformos administratorius peržiūrės ir skelbs. Platforma skatins tiesioginį ryšį tarp lankytojų ir vietos paslaugų teikėjų, taip padidinant pasitikėjimą, saugumą ir bendruomeniškumą.	– Sukurtas arba adaptuotas veikiančios platformos sprendimas: 1 – Skelbimų (apgyvendinimo objektų) skaičius platformoje: ≥ 8 – Unikalių platformos lankytojų per pirmus 3 mėnesius: ≥ 300 – Gyventojų, pateikusių skelbimus savarankiškai: ≥ 5	2029	Savivaldybės lėšos, ES fondų lėšos

2.2.5.	Veikla. Sudaryti nuomos sutarčių šabloną bei apmokyti vietas gyventojus Aprašymas. Siekiant užtikrinti paslaugų teikimo skaidrumą, saugumą ir profesionalumą, bendruomenė parengs standartizuotą trumpalaikės nuomos sutarties šabloną, kurį galės naudoti gyventojai. Šablonas apims pagrindinius aspektus: sąlygas, laiką, atsakomybę, švaros reikalavimus, apmokėjimo formą. Taip pat bus pateikti patarimai dėl elgesio su klientais, prekių / paslaugų apmokestinimo, piniginių atsiskaitymų įforminimo. Bus organizuojamas mokomasis užsiėmimas ar mini seminaras, kuriame gyventojai bus supažindinami su sutarties naudojimu, bus išaiškinti pagrindiniai principai, atsakyta į praktinius klausimus. Tokia veikla leis sumažinti neoficialaus teikimo riziką, padidins pasitikėjimą tarp nuomotojo ir svečio bei sukurs bendruomenėje sąmoningą, atvirą požiūrį į paslaugų teikimą.	– Apmokytų gyventojų skaičius (seminare): ≥ 15 – Naudotojų, kurie faktiškai naudoja šabloną, skaičius: ≥ 5	2029	Savivaldybės lėšos, ES fondų lėšos
3.	Tikslas. Padidinti Svėdasų žinomumą, sukuriant kariliono muzikos Europinį centrą			
3.1.	Uždavinys. Įsigyti žemę kariliono infrastruktūrai			
3.1.1.	Veikla. Organizuoti ekspertinį pasitarimą dėl geriausios vietos identifikavimo Aprašymas. Šios veiklos tikslas – pasitelkti skirtingų sričių ekspertus ir vietas žinovus, siekiant išsiaiškinti, kurioje	– Suorganizuotas ekspertinis pasitarimas: 1 – Įvertinti konkretūs sklypai: ≥ 3	2028	Bendruomenės lėšos

	Svėdasų miestelio dalyje būtų tinkamiausia įkurti kariliono infrastruktūrą. Bus suburta tarpdisciplininė darbo grupė, kurioje dalyvaus architektai, urbanistai, savivaldybės teritorijų planavimo specialistai, kultūros paveldo atstovai, bendruomenės nariai. Susitikimo metu bus įvertinti potencialūs sklypai pagal aiškius kriterijus – prieinamumą gyventojams ir lankytojams, aplinkos akustiką, matomumą iš pagrindinių kelių, integraciją į bendrą miestelio struktūrą, kraštovaizdžio harmoniją. Taip pat bus analizuojami planavimo dokumentai ir nuosavybės formos. Po susitikimo ekspertai pateiks rekomendacijas su stiprybių ir silpnybių analize, kurios padės pagrįstai pasirinkti sklypą tolesniam įsigijimui.			
3.1.2.	Veikla. Teisiškai išgryninti sklypo pirkimo galimybes Aprašymas. Išsirinkus prioritetinį sklypą, bus įsigilinta į jo teisinį statusą. Teisininkai įvertins, ar nėra nuosavybės ginčų, apribojimų, servitutų ar žemės naudojimo paskirties kliūčių, kurios gali trukdyti kariliono infrastruktūros vystymui. Taip pat bus patikrinta, ar reikalingi detalieji planai, ar sklypas patenka į kultūros ar gamtos paveldo teritorijas. Esant poreikiui, bus atlikti preliminarūs matavimai, kadastriniai tikslinimai. Teisinė analizė leis bendruomenei užtikrintai planuoti investicijas, nes būsiami dokumentai	– Parengta teisinė sklypo analizė: 1 – Identifikuoti konkretūs apribojimai (jei yra): ≥ 1 – Rekomenduotas tolimesnis veiksmas (pirkti, keisti paskirtį, kt.): 1	2028	Bendruomenės lėšos, savivaldybės lėšos

	bus pagrįsti galiojančiais teisės aktais.			
3.1.3.	Veikla. Bendruomenė su partneriais įsteigia Labdaros paramos fondą lėšų rinkimui Aprašymas. Atsižvelgiant į poreikį pritraukti didesnės apimties lėšas, bus įsteigtas viešasis juridinis vienetas – Labdaros ir paramos fondas, kurio pagrindinis tikslas bus skaidriai ir nuosekliai organizuoti finansinių išteklių kaupimą kariliono projektui. Fondas leis tiek fiziniams, tiek juridiniams asmenims paaukoti lėšas, gauti mokestines lengvatas, o taip pat suteiks galimybę dalyvauti nacionaliniuose ar tarptautiniuose paramos konkursuose. Steigimo procese dalyvaus bendruomenės lyderiai, teisininkai ir potencialūs partneriai – verslo atstovai, muzikos akademijos ar kultūros mecenatai. Fondas taps ne tik praktiniu finansų valdymo įrankiu, bet ir pasitikėjimo simboliu.	– Įregistruotas fondas: 1 – Paskirtas fondo valdymo organas (valdyba): 1 – Parengtas veiklos planas ir viešinimo strategija: 1 – Pradėti pirmieji vieši fondo pristatymai / kampanijos: ≥ 1	2028	Bendruomenės lėšos, savivaldybės lėšos
3.1.4.	Veikla. Parengti pirminę žemės sklypo įsigijimo sąmatą ir organizuoti finansavimo mechanizmų paiešką Aprašymas. Atlikus teisinę analizę ir pasirinkus konkretų objektą, bus sudaroma pirminė sklypo pirkimo sąmata – įtraukiant kainą, notaro paslaugas, dokumentų tvarkymo mokesčius, matavimo, registravimo ir galimos paskirties keitimo kaštus. Sąmata bus pagrindas fondų paraiškoms,	– Parengta pirminė sąmata (išlaidų skaidymas): 1 – Nustatyti galimi finansavimo šaltiniai: ≥ 3 – Pradėtos derybos ar paraiškų rengimas: ≥ 1	2028	Bendruomenės lėšos, savivaldybės lėšos

	paramos kampanijoms ir deryboms su finansavimo institucijomis. Paraleliai bus ieškoma galimų finansavimo šaltinių: Lietuvos kultūros taryba, Anykščių rajono savivaldybė, „Leader“ programos, privačių mecenatų. Taip pat bus analizuojamos „crowdfunding“ platformos ir diasporos telkimo būdai.			
3.1.5.	Veikla. Vesti derybas su savininkais dėl žemės įsigijimo ar ilgalaikės nuomos Aprašymas. Galima, prasidės tiesioginės derybos su žemės sklypo savininkais – tai gali būti tiek privatūs asmenys, tiek valstybinės žemės valdytojai. Bus pristatoma kariliono centro vizija, planuojamos investicijos, socialinė nauda vietovei. Derybų metu bus siekiama aiškiai suderėti kainą, apmokėjimo tvarką, sąlygas. Alternatyviai gali būti derinama ilgalaikė nuoma ar išperkamoji nuoma. Visas derybų procesas bus dokumentuojamas ir teisiškai tikrinamas fondo ar bendruomenės teisininko. Pasieltas susitarimas taps esminiu žingsniu link statybos leidimų gavimo ir infrastruktūros kūrimo.	– Surengti derybiniai susitikimai: ≥ 2 – Gautas preliminarus savininko sutikimas arba ketinimų protokolai: 1 – Pasirašyta pirkimo ar nuomos sutartis: 1	2029	Bendruomenės lėšos, savivaldybės lėšos, Labdaros paramos fondo lėšos
3.2.	Uždavinys. Parengti vizualizaciją, akustinį bei architektūrinius projektus			
3.2.1.	Veikla. Paskelbti architektūrinį idėjų konkursą „Kariliono bokštas ir koncertinė erdvė Svėdasuose“ Aprašymas. Šios veiklos tikslas – inicijuoti profesionalią kūrybinę konkurenciją,	– Parengti konkurso nuostatai ir medžiaga: 1 – Dalyvavusių komandų skaičius: ≥ 5 – Viešas idėjų pristatymas / paroda:	2030	ES lėšos, kitų fondų lėšos

	siekiant rasti unikalų, vietovei tinkamą ir architektūriškai įtaigų kariliono bokšto bei šalia esančios koncertinės erdvės idėjinį sprendimą. Konkursas bus paskelbtas nacionaliniu mastu, kviečiant dalyvauti ne tik patyrusius architektus, bet ir aukštųjų mokyklų architektūros, urbanistikos, kraštovaizdžio dizaino studentų komandas. Toks įtraukimas leis sugeneruoti platesnį spektrą idėjų – nuo novatoriškų iki tradicinių, atliepančių vietos tapatybę. Konkursas bus organizuojamas pagal aiškiai apibrėžtas sąlygas: pateikiant žemės sklypo duomenis, kariliono funkcinius reikalavimus (aukštis, garso sklaida, žmonių srautai), aplinkos kontekstą ir bendruomenės lūkesčius. Konkursą lydės vieša diskusija, įtraukiant bendruomenę į vertinimo procesą – numatoma paroda ir balsavimas už labiausiai patinkančius sprendinius. Geriausias projektas taps pagrindu tolesniam projektavimui, o dalyvavimas jaunų kūrėjų komandų paskatins akademinį bendradarbiavimą ir Svėdasų kaip atviros kultūrinės vietos įvaizdį.	1 – Išrinktas laimėjęs sprendinys: 1		
3.2.2.	Veikla. Parengti 3D vizualizacijas ir garsinį modelį – viešai pristatyti bendruomenei Aprašymas. Remiantis pasirinktu idėjiniu sprendiniu bus parengtos aukštos kokybės 3D vizualizacijos, leidžiančios realistiškai perteikti būsimą kariliono bokšto ir koncertinės erdvės išvaizdą,	– Parengta 3D vizualizacijų serija (vizualai iš įvairių kampų): ≥ 5 – Sukurtas skaitmeninis garso modelis: 1 – Surengtas viešas pristatymo renginys: 1	2030	ES fondų lėšos, kitų priemonių lėšos, bendruomenės lėšos

	proporcijas, medžiagiškumą, santykį su kraštovaizdžiu ir miestelio urbanistine struktūra. Vizualizacijose bus atvaizduotas ne tik pats objektas, bet ir aplinkos detalės – želdiniai, takai, suoliukai, informaciniai stendai, galimos lauko ekspozicijų ar edukacinės zonos. Vizualizacijos bus papildytos kompiuteriniu garsiniu modeliu, leidžiančiu pademonstruoti, kaip sklistų kariliono garsas iš skirtingų bokšto aukščių, skirtingomis kryptimis ir metų laikais. Toks sprendimas padės pagrįsti akustinius sprendinius, įtraukti specialistus į vertinimą ir sumažinti būsimų konfliktų dėl garso taršos riziką. Visa ši medžiaga bus pristatyta bendruomenei viešame renginyje – organizuojant vizualinę ekspoziciją, gyvą diskusiją su architektais, bei anoniminį gyventojų balsavimą dėl projektų detalių. Tai padės užtikrinti gyventojų įtraukimą ir palaikymą.	– Dalyvavusių gyventojų skaičius pristatyme: ≥ 40 – Gauti gyventojų pasiūlymai / korekcijos: ≥ 15		
3.2.3.	Veikla. Gauti specialistų išvadas dėl akustinės aplinkos poveikio Aprašymas. Šios veiklos metu bus užsakytas išsamus akustinės aplinkos vertinimas, kurį atliks profesionali akustikos ar aplinkos tyrimų įmonė. Tyrime bus modeliuojama kariliono garso sklaida iš planuojamos bokšto vietos, įvertinant pagrindinius parametrus: garso stiprumą, išsisklidimą aplinkoje, galimą foninį triukšmą, vėjo ir reljefo poveikį. Bus simuliuojamos įvairios situacijos –	– Pasirašyta sutartis su akustikos ekspertais: 1 – Atliktas tyrimas su garso sklaidos modeliavimo schemomis: 1 – Gautas oficialus ekspertinis vertinimas: 1 – Išvada pristatyta projektavimo komandai ir bendruomenei: 1	2030	ES fondų lėšos, kitų priemonių lėšos, bendruomenės lėšos

	koncertai dienos ir vakaro metu, skirtingos metų laiko sąlygos. Tyrimo tikslas – užtikrinti, kad kariliono garsas būtų girdimas kokybiškai, bet ne trikdantis gyvenamųjų zonų, taip pat – kad garso sklaida atitiktų LR triukšmo valdymo normatyvus. Tyrimo išvados taps būtina projektavimo dokumentacijos dalimi, taip pat padės argumentuotai pristatyti projektą savivaldybei, visuomenei bei finansuotojams.			
3.2.4.	Veikla. Parengti projekcinę dokumentaciją statybos leidimui Aprašymas. Tai – baigiamasis techninio parengimo etapas. Remiantis idėjinio projektu, 3D vizualizacijomis, akustiniu modeliavimu ir bendruomenės pastabomis, profesionalūs architektai parengs techninį projektą, atitinkantį statybos techninius reglamentus (STR), kuris bus tinkamas statybos leidimo gavimui. Projektinėje dokumentacijoje bus numatyti visi esminiai parametrai: konstrukciniai sprendimai, naudojamos medžiagos, inžinerinės sistemos (apšvietimas, elektra, lietaus nuotekos), erdvių zonavimas. Taip pat bus įtraukti infrastruktūriniai sprendimai: privažiavimų, automobilių stovėjimo, pėsčiųjų takų, apželdinimo planai. Didelis dėmesys bus skiriamas aplinkos draugiškumui – numatant galimą atsinaujinančios energijos šaltinių integraciją (pvz., saulės	– Parengtas pilnas techninis projektas: 1 – Gauti visi reikiami projektavimo derinimai: ≥ 3 – Pateikta paraiška statybos leidimui: 1 – Gauti teisiniai dokumentai leidimui pradėti statybą: 1	2030	ES fondų lėšos, kitų priemonių lėšos, bendruomenės lėšos

	baterijos apšvietimui). Visa dokumentacija bus derinama su reikiamomis institucijomis ir pateikta savivaldybei leidimui gauti.			
3.3.	Uždavinys. Pagaminti maketą, skirtą finansavimo fondui surinkti			
3.3.1.	Veikla. Užsakyti fizinį kariliono maketą Aprašymas. Siekiant įtaigiai pristatyti kariliono viziją ir skatinti rėmimą, bus pagamintas realus, estetiškas ir profesionaliai sukurtas fizinis kariliono centro maketas. Jis bus lazeriu išpjaustytas iš aukštos kokybės medžiagų (fanera, akrilas, plastikas ar deriniai), tiksliai atkartojantis bokšto proporcijas, aplinkos išdėstymą, takų, suoliukų, želdinių bei scenos elementus. Maketas turės reprezentacinę funkciją – jis bus eksponuojamas viešose vietose (bendruomenės namuose, seniūnijoje, savivaldybėje, festivaliuose), o vėliau taps keliaujančiu objektu pristatymams fonduose, ambasadose, verslo asociacijose. Priklausomai nuo biudžeto, gali būti integruotas apšvietimas ar garsiniai sprendimai. Vizualinis įtaigumas padės ne tik pristatyti architektūrinę viziją, bet ir sužadinti emocinį palaikymą projektui.	– Užsakytas ir pagamintas fizinis maketas: 1 – Panaudotos kokybiškos medžiagos (fanera, plastikas): ≥ 2 rūšys – Viešų maketo pristatymų skaičius: ≥ 5 – Gyventojų ar lankytojų atsiliepimų skaičius: ≥ 50	2030	Bendruomenės lėšos, kitos lėšos
3.3.2.	Veikla. Sukurti reklaminį vaizdo klipą apie projektą ir kvietimą tapti mecenatu Aprašymas.	– Parengtas profesionalus vaizdo klipas: 1 – Trukmė: 1–2 min – Pasielktų peržiūrų	2030	Bendruomenės lėšos

	Vaizdo klipas bus svarbus komunikacinis įrankis, skirtas plačiajai visuomenei, galimiems rėmėjams ir diaspora. Jame vizualiai ir emociškai įtaigiai bus pristatyta kariliono idėja, vietos istorija, bendruomenės ryžtas ir siekis kurti tarptautinį kultūros centrą. Klipo trukmė – 1–2 minutės. Jis bus montuojamas naudojant vietos gamtos, architektūros ir žmonių vaizdus, 3D vizualizacijas, kariliono muzikos garsus ir aiškų kvietimą prisidėti prie svajonės įgyvendinimo. Klipo tikslas – sudominti ne tik kultūros mecenatus, bet ir jaunimą, verslą, turizmo sektorių, parodyti Svėdasus kaip augančią, ambicingą vietovę. Klipe bus aiškiai išdėstyta, kaip galima aukoti – per fondą, konkretų varpą, statybinį elementą ar infrastruktūros dalį. Jis bus platinamas socialiniuose tinkluose, festivaliuose, savivaldybių ir partnerių kanalais.	skaičius per pirmą mėnesį: ≥ 5 000 – Platformos, kuriose paskelbtas: ≥ 3		
3.3.3.	Veikla. Sukurti interaktyvų mecenatų žemėlapi (kas kurį varpą įsigijo / dovanojo) Aprašymas. Siekiant skatinti asmeninį įsitraukimą ir tęstinį palaikymą, bus sukurtas simbolinis ir viešas interaktyvus žemėlapis – tiek skaitmeninis, tiek fizinis, kuriame bus galima matyti, kurie asmenys, šeimos ar organizacijos „įsigijo“ ar parėmė konkretų varpą, bokšto dalį, suoliuką ar kitą objektą. Tokia iniciatyva sukuria asmeninį ryšį su projektu ir	– Sukurtas skaitmeninis ir fizinis mecenatų žemėlapis: 1 – Įtrauktų mecenatų skaičius pirmais metais: ≥ 20 – Padėkų išsiųsta skaičius: ≥ 20 – Viešai eksponuojamas stendas / instaliacija: 1	2030	Savivaldybės lėšos, kitų fondų lėšos, rėmėjų lėšos

	skatina pasididžiavimą prisidėjus prie viešojo gėrio. Žemėlapis bus viešinamas oficialioje svetainėje, nuolat atnaujinamas, taip pat gali būti realizuotas kaip lenta ar instaliacija kariliono centre, su graviruotais vardais ar QR kodais. Kiekvienam mecenatui bus suteikiamas vardinis padėkos raštas, o didesnės paramos atveju – įamžinimas lentoje ar garsinis paminėjimas atidarymo renginiuose.			
3.3.4	Veikla. Rengti pristatymus fonduose, verslo asociacijose, kultūros taryboje Aprašymas. Ši veikla skirta aktyviai ir profesionaliai pristatyti kariliono projektą įvairioms tikslinėms auditorijoms: nacionaliniams ir vietiniams verslo klubams, mecenatystės fondams, tarptautinėms ambasadoms, Lietuvos kultūros tarybai, taip pat turizmo ir regioninės plėtros agentūroms. Bus parengta reprezentacinė medžiaga – skaidrės, klipas, maketas, vizualizacijos ir mecenatų dalyvavimo modeliai. Pristatymai vyks tiek fiziškai (Vilniuje, Panevėžyje, Anykščiuose), tiek nuotoliniu būdu, per susitikimus su įmonių atstovais ar kultūros vadybininkais. Svarbiausias siekis – užmegzti strateginius ryšius, gauti pažadus ar tikslines dotacijas konkrečioms projekto dalims, taip pat – patekti į paramos fondų finansavimo planus.	– Įvykusių pristatymų skaičius per metus: ≥ 5 – Naujai užmegztų partnerystės kontaktų skaičius: ≥ 10 – Gauti paramos pažadai ar preliminarūs susitarimai: ≥ 3 – Sukurtas universalus pristatymo paketas (ppt, klipas, maketas): 1	2030	Savivaldybės lėšos, kitų fondų lėšos, rėmėjų lėšos

3.4.	Uždavinys. Statyba ir įrengimas			
3.4.1.	Veikla. Organizuoti viešuosius pirkimus ir priežiūros procesus, pasirinkti generalinį rangovą statybos darbams Aprašymas. Ši veikla žymi perėjimą nuo paruošiamųjų darbų prie realios infrastruktūros kūrimo. Kadangi kariliono bokštas ir koncertinė erdvė – unikali paskirties objektas, viešųjų pirkimų procedūros bus atliekamos itin kruopščiai, atsižvelgiant į techninius projektinius sprendinius, kokybės reikalavimus bei vietos sąlygas. Bus sudaryta pirkimo komisija, į kurią įeis ne tik fondas ar bendruomenės atstovai, bet ir nepriklausomi specialistai, turintys patirties statybų valdyme ir viešųjų pirkimų administravime. Rangovas bus atsakingas už visų statybos darbų vykdymą – nuo pagrindų liejimo iki konstrukcijų montavimo, vidaus ir lauko apdailos, akustinės ir techninės įrangos diegimo. Kartu su juo bus atrinktas ir techninės priežiūros partneris, kuris viso proceso metu užtikrins darbų kokybę, terminų laikymąsi, statybos darbų atitikimą projektui ir teisės aktams. Rangovo atrankos metu bus vertinama ne tik kaina, bet ir panašių projektų patirtis, rekomendacijos, pasiūlyti aplinkosauginiai sprendimai.	– Parengtas ir paskelbtas viešojo pirkimo dokumentų paketas: 1 – Gauti rangovų pasiūlymai: ≥ 3 – Pasirašyta rangos sutartis: 1 – Paskirtas nepriklausomas techninis prižiūrėtojas: 1 – Patvirtintas darbų kokybės kontrolės planas: 1	2031	Savivaldybės lėšos, kitų fondų lėšos, rėmėjų lėšos
3.4.2.	Veikla. Parengti darbų kalendorių ir bendruomenės įtraukimą į statybos etapus	– Parengtas darbų kalendorius: 1 – Viešas atnaujinimų dažnis: ≥ 1 kartą per	2031	Bendruomenės lėšos, kitų fondų lėšos

	Aprašymas. Siekdama užtikrinti sklandų statybos eigą ir aiškų jos supratimą bendruomenei, projektą įgyvendinanti komanda parengs išsamų darbų kalendorių – tai bus vizualus ir aiškus grafikas, apimantis pagrindinius statybos etapus: žemės darbus, pamatų liejimą, bokšto statybą, inžinerinių sistemų diegimą, aplinkos tvarkymą, bandomuosius veiksmus. Kalendorius bus atnaujinamas kas mėnesį ir skelbiamas viešai – internetinėje svetainėje, bendruomenės skelbimų lentose, informaciniuose renginiuose. Be to, bus organizuojamos atviros „atviros statybos dienos“, kai bendruomenės nariai galės susipažinti su darbų eiga, užduoti klausimus rangovams ir architektams. Tokia veikla padės išlaikyti pasitikėjimą, išvengti spekuliacijų ar nepasitenkinimo, taip pat sustiprins vietos žmonių pasididžiavimą procesu. Mokyklos ar jaunimo organizacijos bus kviečiamos stebėti ir mokytis apie statybų procesą kaip edukacinę praktiką.	mėnesį – Surengtos atviros statybų dienos: ≥ 3 – Bendruomenės narių, dalyvavusių susitikimuose: ≥ 50		
3.4.3.	Veikla. : Užtikrinti žaliųjų sprendimų (ekologiškų medžiagų, atsinaujinančios energijos) taikymą Aprašymas. Kariliono centras bus projektuojamas ir statomas vadovaujantis tvarios plėtros principais – ne tik dėl ekologinės atsakomybės, bet ir	– Parinktos sertifikuotos aplinkai nekenksmingos medžiagos: ≥ 3 rūšys – Įrengta saulės energijos sistema: 1 – Numatyta lietaus vandens surinkimo sistema: 1 – Pasodinta vietinių	2031	Bendruomenės resursai, kitų fondų lėšos

	siekiant išvengti eksploatacinių kaštų ateityje. Todėl projekto įgyvendinimo metu bus kruopščiai atrinktos statybinės medžiagos: pirmenybė bus teikiama sertifikuotai medienai, perdirbtam betonui, mažo poveikio apšiltinimo sprendimams. Inžineriniuose sprendimuose bus diegiama saulės energija (pvz., lauko apšvietimui, garsinės įrangos maitinimui), lietaus vandens surinkimo sistema, pasyvusis vėdinimas bokšto konstrukcijoje. Teritorijoje planuojama sodinti vietinius augalus, kurie nereikalauja papildomo laistymo ar tręšimo, taip užtikrinant biologinę įvairovę. Projekte bus siekiama gauti „žaliosios architektūros“ žymą arba regioninio tvarumo vertinimą, o pasirinkti rangovai bus įpareigoti laikytis ekologinės statybos kodekso. Šie sprendimai bus viešinami, kad skatintų ir kitas bendruomenes sekti tvarios statybos pavyzdžiu.	augalų rūšių teritorijoje: ≥ 5 – Parengtas ir viešintas tvarumo sprendimų aprašas: 1		
3.5.	Uždavinys. Statyba ir įrengimas			
3.5.1.	Veikla. Sukurti metinį kariliono muzikos festivalio planą Aprašymas. Metinis kariliono festivalio planas bus vienas svarbiausių kariliono infrastruktūros gyvybingumo elementų. Siekiant, kad karilionas nebūtų tik architektūrinis akcentas, bet gyva muzikinė erdvė, festivalio planas bus rengiamas iš anksto, metams į priekį, įtraukiant teminę programą, atlikėjų sąrašą, datas,	– Parengtas metinis festivalio planas: 1 – Įtraukta numatomų renginių: ≥ 10 – Numatytų trukmių (dienų): ≥ 5 – Numatyta atlikėjų iš skirtingų šalių: ≥ 3	2031	Savivaldybės lėšos, kitų fondų lėšos, rėmėjų lėšos

	vietos menininkų dalyvavimą, edukacines veiklas bei partnerystes. Planas apims įvairaus pobūdžio renginius: atidarymo koncertus, teminius pasirodymus (pvz., „Karilionas ir poezija“, „Karilionas ir gamta“), šeimų sekmadienius, jaunųjų atlikėjų pasirodymus ir bendruomenės koncertus. Festivalio tinklelis bus suderintas su valstybinių švenčių kalendoriumi, turistiniais srautais ir vietos bendruomenės galimybėmis. Siekiant tęstinumo, planas bus tvirtinamas kasmet ir koreguojamas pagal gautą grįžtamąjį ryšį.			
3.5.2.	Veikla. Pasitelkti tarptautinius partnerius ir ambasadas dėl atlikėjų kvietimo Aprašymas. Siekiant kariliono projektui suteikti tarptautinį atgarsį, festivalio programoje bus aktyviai įtraukiami atlikėjai iš užsienio – tiek profesionalūs karilionininkai, tiek eksperimentinių menų kūrėjai. Tam bus mezgamos partnerystės su užsienio ambasadomis, kultūros institutais, kariliono mokyklomis ir universitetais. Bus inicijuoti bendri projektai, rezidencijos ar mainų programos. Ambasados bus kviečiamos bendradarbiauti tiek rengiant bendrus kultūrinius vakarus, tiek padedant suorganizuoti atlikėjų atvykimą, komunikaciją, repertuaro parinkimą. Tarptautinis dėmuo ne tik praplės Svėdasų kultūrinį lauką, bet	– Užmegzta tarptautinių partnerystės ryšių: ≥ 5 – Dalyvavusių šalių atlikėjų per sezoną: ≥ 5 – Festivalio renginių, suorganizuotų bendradarbiaujant su ambasadomis: ≥ 3 – Gauta ambasadų parama ar prisidėjimas: ≥ 3	2031	Bendruomenės lėšos, kitų fondų lėšos

	ir sustiprins vietovės įvaizdį kaip europinio masto kūrybos centrą.			
3.5.3.	Veikla. Bendradarbiauti su Lietuvos muzikos ir teatro akademija dėl rezidencijų ir edukacijų Aprašymas. Norint užtikrinti profesionalų edukacinį turinį ir ugdyti jaunąją auditoriją, bus mezgamas ilgalaikis bendradarbiavimas su Lietuvos muzikos ir teatro akademija (LMTA). Bendruomenė pasiūlys Svėdasus kaip vietą muzikos studentų rezidencijoms, kur studentai galėtų kurti naujus kūrinius karilionui, repetuoti, atlikti viešus koncertus bei vesti dirbtuves vietos gyventojams. Bus rengiamos teminės paskaitos apie varpų muzikos istoriją, kariliono specifiką, moderniąją varpinę kūrybą. Tokia partnerystė stiprins edukacinę funkciją, leis akademiniam pasauliui prisiliesti prie Svėdasų kultūrinės tapatybės, o vietos jaunimui – patirti gyvą kultūros kontaktą.	– Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su LMTA: 1 – Surengtos studentų rezidencijos: ≥ 2 per metus – Edukacinių renginių (paskaitų, dirbtuvių) skaičius: ≥ 5 – Vietos dalyvių skaičius edukacijose: ≥ 50	2031	Bendruomenės resursai, kitų fondų lėšos
3.5.4.	Veikla. Įtraukti vietos mokyklas, menininkus ir chorus į renginių ciklą Aprašymas. Svarbu, kad karilionas būtų ne tik išorinis kultūrinis projektas, bet integrali vietos gyventojų tapatybės dalis. Todėl festivalio veiklų ciklas bus kuriamas kartu su vietos institucijomis – Svėdasų gimnazija, muzikos mokytojais, dailininkais,	– Įtrauktos vietos meno ir švietimo organizacijos: ≥ 5 – Surengti bendri koncertai ar parodos: ≥ 4 – Moksleivių, dalyvavusių projekte: ≥ 50 – Sukurta kūrinių	2031	Bendruomenės resursai, kitų fondų lėšos

	poetais, folkloro grupėmis ir vietos choralais. Bus organizuojami koncertai, kuriuose kariliono skambesys susilieja su vietos kūrėjų pasirodymais: choro dainavimu, poezijos skaitymais, performansais. Moksleiviai bus kviečiami kurti plakatus, žurnalistinius tekstus apie karilioną, kurti kompozicijas. Taip kariliono centras įgaus šaknų bendruomenėje, skatindamas kultūrinį aktyvumą, kūrybiškumą ir pasididžiavimą savo vietoje.	(muzikos, dailės, literatūros): ≥ 10		
3.5.5.	Veikla. Numatyti priemonės, kaip karilionas išnaudojamas šaltuoju laikotarpiu Aprašymas. Kad karilionas būtų naudojamas ištisus metus, ne tik vasaros sezonu, bus numatytos papildomos programos ir techniniai sprendimai, leidžiantys pritaikyti infrastruktūrą žiemą. Tai gali būti automatinio skambinimo sistema, kuri leidžia transliuoti įrašytą kariliono muziką svarbių datų metu (pvz., Kalėdos, Vasario 16-oji), taip pat šaltuoju sezonu planuojami kameriniai renginiai bendruomenės namuose, pasitelkiant kariliono įrašus ir audiovizualines projekcijas. Bus numatytos edukacinės programos mokyklose, meistriškumo kursai, muzikos įrašų vakarai. Taip pat gali būti organizuojamos teminės virtualios transliacijos, leidžiančios pasiekti klausytojus nepriklausomai nuo sezono. Tokios priemonės leis	– Įdiegta automatinio skambinimo sistema: 1 – Suplanuotų šaltajam sezonui renginių ar iniciatyvų: ≥ 4 – Audiovizualinių įrašų, naudojamų edukacijai: ≥ 3 – Dalyvių skaičius šaltuoju laikotarpiu: ≥ 100	2031	Bendruomenės resursai, kitų fondų lėšos

	kariliono idėjai gyvuoti ištisus metus ir išlaikyti kultūrinį gyventojų aktyvumą.			
--	---	--	--	--